

HERDENKEN EN VIEREN JAARKALENDER

Herdenken en vieren kan op veel meer dagen dan alleen op 4 en 5 mei.

Het hele jaar door zijn er herdenk- en feestdagen die een aanknopingspunt bieden om in de klas betekenisvolle gesprekken over (on)vrijheid te starten.

Zo groeit in de klas het besef dat je op veel momenten en op verschillende manieren hierbij stil kan staan. Een greep uit deze dagen vind je in deze kalender.

Er zijn nog vele andere gebeurtenissen om gedurende het jaar aandacht aan te besteden. Welke onderwerpen en dagen zouden jouw leerlingen of studenten graag op een kalender terugzien?

JANUARI

27 Holocaust Memorial Day
Op deze dag worden wereldwijd de slachtoffers van de Holocaust herdacht. Deze herdenkingsdag is in 2005 door de VN uitgeroepen en vindt sindsdien jaarlijks plaats op 27 januari, de dag waarop in 1945 Auschwitz werd bevrijd.

JULI

1 Ketu Koti
Een van oorsprong Surinaamse feestdag ter viering van de afschaffing van de slavernij. De naam stamt uit het Sranantongo en betekent 'ketenen gebroken'. Overal in het land zijn in aanloop naar en op 1 juli zelf herdenkingen en vieringen. Ook in het Caribisch deel van het Koninkrijk werd op deze dag de slavernij afgeschaft.

2 Dia di Bandera
Viering van Curaçaose trots, cultuur en geschiedenis. Een moment om verbondenheid binnen het koninkrijk te erkennen. De datum herinnert aan de dag waarop in 1984 de Curaçaose vlag officieel werd ingevoerd. Ook andere Caribische eilanden hebben een zogenaamde vlaggedag.

11 Herdenking Srebrenica
Op deze dag staan we stil bij de genocide in 1995, waarbij 8.372 Bosnische moslimmannen en -jongens werden vermoord door het Bosnisch-Servische leger. De stad Srebrenica stond destijds onder bescherming van een Nederlands VN-bataljon, maar ondanks hun aanwezigheid kon deze tragedie niet worden voorkomen.

18 Nelson Mandela-dag
Deze dag vindt plaats om wereldwijd mensen op te roepen om zich in te spannen voor de wereldvrede, door 67 minuten belangeloos hulp te verlenen aan anderen. De 67 minuten staan symbool voor de 67 jaar die Mandela zich heeft ingezet voor sociale gelijkheid en mensenrechten.

FEBRUARI

Internationale Black History Month (BHM)
Dit is een jaarlijkse herdenking van sleutelfiguren en belangrijke gebeurtenissen in de geschiedenis van de Afrikaanse diaspora. Niet alleen in de VS wordt Black History Month gevierd, maar ook in landen zoals Canada, het Verenigd Koninkrijk, Duitsland en Nederland worden zwarte mensen herinnerd die voor de rechten van zwarte mensen hebben gestreden.

20 Dag van de Sociale Rechtvaardigheid
Deze dag werd in 2007 door de VN ingesteld om aandacht te vragen voor kwesties als armoede, werkloosheid en sociale uitsluiting en om wereldwijd gelijke kansen, rechten en sociale rechtvaardigheid te bevorderen.

23 Europese dag van het Slachtoffer
Op deze dag wordt stilgestaan bij de gevolgen van misdrijven en calamiteiten voor slachtoffers en hun familie. Een dag om empathie, zorg en respect voor elkaars ervaringen te bevorderen.

AUGUSTUS

7 Transgenderrechtendag
Aandacht voor gelijkheid van transgender personen. Richt zich op het aankaarten van de (mensen)rechten van transgender personen.

9 Dag van de Inheemse Volkeren
Viering van inheemse culturen, kennis en tradities. In 1994 ingesteld door de VN om meer aandacht te vragen voor de problemen van mensen die tot de oorspronkelijke bewoners van (voorheen) gekoloniseerde gebieden wereldwijd behoren.

15 Nationale Herdenking 15 augustus
Herdenking voor alle slachtoffers van de Tweede Wereldoorlog in Zuidoost-Azië en de Japanse bezetting van Nederlands-Indië.

17 Proclamatie van Indonesië
Viering van de onafhankelijkheid van Indonesië. Op deze dag in 1945 riep Soekarno de onafhankelijkheid uit. Een moment om stil te staan bij de nasleep van koloniale geschiedenis.

MAART

8 Internationale Vrouwendag
Deze dag staat elk jaar in het teken van strijdbaarheid en het gevoel van solidariteit met vrouwen overal ter wereld.

21 Dag tegen Racisme en Discriminatie
Deze dag herinnert aan het bloedbad in het Zuid-Afrikaanse Sharpeville (1960), waar vreedzame demonstranten tegen Apartheid werden neergeschoten. De dag benadrukt het recht op gelijke behandeling, ongeacht (politieke) opvattingen, afkomst, leeftijd of andere kenmerken.

25 Herdenking van Slavernij en Slavenhandel
Internationale herdenking van de slachtoffers van slavernij en koloniale onderdrukking. Nodigt uit tot reflectie over onze koloniale geschiedenis, en de doorwerkingen daarvan in het heden.

SEPTEMBER

1 Dag van de Joodse Cultuur
Viering van Joodse geschiedenis, kunst en tradities.

15 Dag van de Democratie
Deze dag is in 2007 in het leven geroepen door de VN met één centraal doel: benadrukken hoe belangrijk het is dat wij in vrijheid onze stem kunnen laten horen.

21 Dag van de Vrede
Ieder jaar vragen de VN op deze dag aan alle lidstaten die in oorlog verkeren, een etmaal lang een staakt-het-vuren in te zetten.

APRIL

8 Internationale Roma-dag

Viering van de cultuur, geschiedenis en identiteit van Romani. Tevens een dag die als aanknopingspunt gebruikt kan worden om over hun vervolging tijdens de Tweede Wereldoorlog te praten.

15 RMS-dag

Deze dag herdenkt de oprichting van de Zuid-Molukse Republiek en de komst van de Molukse gemeenschap naar Nederland. Voor veel Molukkers is deze dag een gelegenheid om de geschiedenis van de onafhankelijkheidsstrijd van de Zuid-Molukken en de komst van Molukkers naar Nederland na de dekolonisatie levend te houden, en te strijden voor rechtvaardigheid en erkenning.

OKTOBER

Black Achievement Month

Deze themamaand heeft als doel de bijdragen van zwarte Nederlanders van Afrikaanse afkomst aan de Nederlandse samenleving bij een breed publiek onder de aandacht te brengen.

10 Dag der Marrons

Herdenking van de strijd voor vrijheid van de Marrons, de tot slaaf gemaakten die wisten te ontsnappen en in het binnenland van Suriname vrije gemeenschappen stichtten. De dag staat voor symbool voor verzet tegen onderdrukking, en de voortdurende zoektocht naar vrijheid en erkenning.

MEI

4 mei Nationale Herdenking

5 mei Bevrijdingsdag

Ga naar 4en5mei.nl om een herdenking of viering bij jou in de buurt te vinden.

15 Nakba-dag

Dit is de dag waarop Palestijnen de 'Nakba' (de catastrofe) herdenken. De Nakba verwijst naar de periode tussen 1947 en 1949, waarbij ongeveer 750.000 Palestijnen uit hun huizen en van hun land werden verdreven door zionistische troepen. Naar schatting 15.000 Palestijnen werden daarbij gedood. Een dag die uitnodigt tot een gesprek over complexe geschiedenissen.

17 IDAHOBIT

Dag voor acceptatie en gelijkheid van lhbtq+-personen. De afkorting staat voor International Day Against Homophobia, Biphobia, Intersexism and Transphobia.

21 Dag van de Culturele Diversiteit

Deze dag is bedoeld om aandacht te vragen voor het belang van culturele diversiteit, interculturele dialoog en harmonieus samenleven.

NOVEMBER

9 Kristallnachtherdenking

De door de nationaalsocialisten georganiseerde pogrom van 9 op 10 november 1938, gericht tegen de Joden in Duitsland, wordt op deze dag herdacht.

20 Transgender Gedenkdag

Herdenkt slachtoffers van geweld tegen transgender personen. Op deze dag wordt aandacht gevraagd voor transfobie en tonen mensen zich solidair met de slachtoffers en hun nabestaanden.

25 Dag tegen Geweld tegen Vrouwen

Op deze dag starten wereldwijd campagnes om aandacht te vragen voor geweld tegen vrouwen. De campagnes duren tot 10 december, de Internationale Dag van de Rechten van de Mens. Daarmee wordt onderstreept dat geweld tegen vrouwen een schending van mensenrechten is.

JUNI

Pride Month

In deze maand wordt aandacht besteed aan de positie, emancipatie en acceptatie van mensen in de lhbtq+-gemeenschap.

Eerste zondag Kindertransportherdenking

Op 5 en 6 juni 1943 werden bijna 1300 Joodse kinderen vanuit Kamp Vught op transport gezet naar vernietigingskamp Sobibor, waar vrijwel allen direct bij aankomst werden vermoord.

20 Wereldvluchtelingendag

Een dag waarop we stilstaan bij alle mensen die hun thuisland moesten ontvluchten. We eren hun moed en veerkracht en vragen om meer begrip voor vluchtelingen wereldwijd. Op deze dag kan bijvoorbeeld gebruikgemaakt worden van de lesmodule 'Geef vrijheid een gezicht'.

Laatste zaterdag Veteranendag

De dag waarop Nederland zijn veteranen bedankt voor hun inzet in dienst van de vrede.

DECEMBER

9 Dag tegen Genocide

Deze dag is ingesteld door de VN om de slachtoffers van genocide te herdenken en stil te staan bij het voorkomen ervan.

10 Dag van de Mensenrechten

Op deze dag vragen de VN en mensenrechtenorganisaties aandacht voor de mensenrechten en mensen die zich daarvoor inzetten.

18 Internationale Dag van de Migrant

Op deze dag staan de rechten van migranten centraal, en staan we stil bij wat migranten voor de economie en de maatschappij kunnen betekenen.

